

Øders Part af politiske Rettigheder, og saa kommer det an paa, hvem der har kunnet arbejde sig op til en saadan Stilling, at han kan betale 200 Rdlr. aarlig i Stat eller have en aarlig Indtægt af mindst 1200 Rdlr. Det „menige Folk“ har havt den Skjæbne til alle Tider og ved alle Leiligheder at blive tilfredsat og forfærdt efter alle de Seire, som det ved at offre Liv og Blod havde tilkæmpet, og det kan ikke nytte at benægte det — det er historisk — det er for det meste den „velhavende Middelstand“, der har tilegnet sig Frugten af alle Seire, som det menige Folk har tilkæmpet ikke alene sig, men Alle. Kaste vi f. Ex. Blikket paa det Lands Historie, der har undergaaet de fleste Omvæltninger i de sidste 6—7 Decennier, paa Frankrig, da vil man see, at det der altid er det saakaldte Bourgeoisse, der har tilegnet, ja jeg kan sige, tilraadet sig Frugten af Seirene; thi den nuværende i Frankrig saakaldte almindelige Valgret vide vi jo nok betyder ikke noget, den var et Middelet til at gennemføre det, som i 1851 blev indført, ikke videre, den falder aldeles hen som et Intet. Det er sagt af den høitærede Premierminister, at politisk Lighed kunde godt finde Sted, uden at Enhver havde Andeel i Lovgivningen. Det er en Sætning, som jeg aldeles ikke formaar at tilegne mig. Borgerlig Lighed, det er: Lighed for Loven, kan vel finde Sted; men hvorledes politisk Lighed kan finde Sted, hvor man tildelede Nogle og fratager Andre politiske Rettigheder, kan jeg ikke indsee. Det er ikke første Gang, yttrede den høitærede Premierminister, at Demokratiet rækker Absolutismen Haanden. Ja, det er skeet i Danmark for et Par hundrede Aar siden; men, saasnart Demokratiet har havt den bittere Lod at maatte række Absolutismen Haanden, saa kommer det deraf, at Demokratiet dog til Syvende og Sidst hellere vil beherskes af Kongemagten, naar den har Kraft i sig til at tue Privilegierne, end af Privilegiehaverne, og bruges af dem maaskee imod Kongemagten, der ofte har været Demokratiets eneste Skyttsværn imod dem. Det Foredrag, vi iforgaars hørte af den høitærede Premierminister, skal jeg ikke videre omtale; jeg skal kun udtale, at jeg vilde ønske, at det ikke var blevet holdt af Premier-

ministeren, idetmindste ikke saa skarpt, som det skete. Det blev yttret af en æret Rigsdagsmand igaar, at dette Foredrag gjorde ham ondt. Ja, det gjør ogsaa mig ondt; men jeg tilstaaer, at det ikke er for Demokratiet, at det gjør mig ondt, at det blev holdt. Hvor stor Frygten for den almindelige Valgret synes at være, fremgaaer blandt Andet af den høitærede Premierministers Uttring om, at hellere end man maatte have en mindre Censur, f. Ex. ved at gaae ned til 4—12 Tønder Hartkorn, maatte man tage den almindelige Valgret. Ja, det er ikke Andet, end hvad vi ofte have hørt, idet man almindeligt har mere Frygt for den nære end for den fjerne Fare. Paa et andet Sted har nemlig Premierministeren yttret, at man ikke ansaae det ubefølgeligt at sætte almindelig Valgret igjennem med Hensyn til Fællesanliggenderne; og da er det let at sige, at man hellere maatte tage den almindelige Valgret end en ringere Censur, naar man iforveien veed, at den første ikke kan sættes igjennem. Det forekommer mig at være, ligesom da en russisk Selvherfter engang yttrede til en fremmed Statsmand sin levende Afsty for den constitutionelle Statsforfatning og sagde, at han kunde ikke begribe, hvorledes man i nogen vel indrettet Stat kunde befinde sig vel derved, hvorimod han meente, at Republiken var ganske fornuftig. Det er let at udtale sig for den republikanske Forfatning i det Land, jeg omtalte, da der vel ikke kunde være Tale om at indføre en republikansk Forfatning i Rusland, hvorimod der vel kunde findes constitutionelle Sympathier. Da jeg netop bruger Ordet Constitution, maa jeg glemte, hvad allerede Andre have sagt, at det er et meget vagt og elastisk Begreb; ja det er endogsaa brugt af en russisk Selvherfter, Keiser Alexander den Første, der i en Kundgjørelse af 1802 siger: „Jeg vil, at mit Rige skal have en Constitution.“ Hvorledes det seer ud med en Constitution i det Land, veed man nok. Der er talt om de diplomatiske Forhandlinger, der fandt Sted i 1851, og sagt, at de skulde have umuliggjort, at den nuværende Valglov blev lagt til Grund for Fællesanliggenderne; men jeg maa sige, hvad der er udtalt af forskjellige andre Rigsdagsmænd, at